

УДК 004.8:378.016

Дибкова Л. М.*д. пед. н., професор кафедри інформатики та системології
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана*

ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ CHATGPT У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Штучний інтелект давно супроводжує людину в її діяльності. Прикладом використання можна назвати голосові помічники в мобільних додатках, аналіз пошукових запитів користувачів Інтернет, розпізнавання об'єктів на фотографіях, програми-перекладачі, мовленнєві тренажери та багато інших.

Діапазон програм штучного інтелекту швидко розширюється. Назвемо лише деякі з них.

Google Bard – сервіс розмовного штучного інтелекту, який надає актуальні відповіді на запитання, збираючи інформацію з Інтернету.

Facebook Blender – велика мовна модель (LLM), розроблена Facebook AI. Blender здатний виконувати різноманітні мовні завдання, включаючи відповіді на запитання, генерування тексту та узагальнення об'ємних документів.

Bing Image Creator – створення зображень на основі текстового запиту користувача.

Bedtimestory – створення власних розповідей на задану тему.

Talk to Books – знаходження цитат із першоджерел на задану тему.

DALL-E – створення зображень на основі текстового запиту користувача.

Моделі штучного інтелекту стрімко увірвалися й в освітнє середовище. У 2020 році розмір ринку штучного інтелекту в освіті оцінювався в 1,10 мільярда доларів США та, за прогнозами, досягне 21,52 мільярда доларів США до 2028 року, зростаючи на 45,21% у середньому з 2021 до 2028 року [1].

Останнім часом найбільш популярною є версія штучного інтелекту ChatGPT (Generative Pre-trained Transformer), яка базується на мовній моделі (LLM – Large Language Models) та розроблена дослідницькою компанією OpenAI, заснованою Ілоном Маском. За даними OpenAI дослідники даних зібрили значну кількість даних шляхом сканування Інтернету та доповнили текстовими джерелами, які були або загальнодоступними або доступними для використання дослідниками.

ChatGPT використовує питання та підказки, щоб генерувати більш точні та релевантні відповіді на широкий спектр вхідних даних, і постійно налаштовується тими, які стосуються конкретного завдання. Таким чином, інформаційна база моделі постійно доповнюється та удосконалюється.

Назвемо лише деякі із найбільш поширених запитів, які можна задавати у ChatGPT.

- генерація комп'ютерного програмного коду;
- переклад тексту з однієї мови на іншу з урахуванням граматичних правил;
- виконання розрахунків заданої задачі;
- реферування заданого тексту;
- здійснення розрахунків в електронних таблицях.
- надання відповіді в розмовній манері на введений запит користувача;
- аналіз вмісту публікацій у соціальних мережах, статей на веб-сайті та описів продуктів;
- створення стислого викладу об'ємних текстів;
- створення тестів на задану тему;
- створення списку ключових слів, пов'язаних із визначеною темою;
- виправлення помилок у заданому тексті та ін.

Незважаючи на всі переваги, необхідно зазначити, що використання ChatGPT в навчальній діяльності створює певні виклики та активізує важливі питання, які потребують свого вирішення.

Необхідно, щоб студенти критично аналізували отриману інформацію, тому що програма може допускати помилки у розпізнаванні, оцінюванні або зробити неправильні висновки. Іншим негативним фактором є набуття залежності від отримання швидких та ґрунтовних відповідей від ChatGPT. Також виникають проблеми із «сліпим» копіюванням наданої інформації та плагіатом. Тому, організація навчання у контексті цієї теми полягає у необхідності розробки чітких вказівок щодо того, яким чином студенти можуть використовувати можливості штучного інтелекту.

Таким чином, перевагою моделі ChatGPT є те, що вона надзвичайно гнучка та відносно проста у використанні, має великий потенціал для створення контенту та допомоги студентам у навчанні, хоча й потребує удосконалення та організаційних заходів для регламентації використання у навчальній діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. <https://www.verifiedmarketresearch.com/product/ai-in-education-market>
2. Матеріали круглого столу «Використання штучного інтелекту в освіті: CHATGPT і більше» (14.06.2023).